

EASHW TIPS – VERGOEDINGEN BIJ ONDERZOEK

Als onderzoeker streef je naar een eerlijke vergoeding voor deelnemers.

Vergoedingen vereisen reflectie over de aard en omvang van de vergoeding. Ook kan het zijn dat je identiteitsgegevens nodig hebt om deelnemers te kunnen vergoeden, wat impliceert dat je studie niet-anoniem is en er wettelijke toestemming voor het gebruik van identiteitsgegevens vereist is.

5. VERGOEDING: ALS JE DEELNEMERS VERGOEDT VOOR DEELNAME, KAN DEZE VERGOEDING MOGELIJK ALS ONETHISCH BESCHOUWD WORDEN?

Vanuit ethisch oogpunt moet deelname altijd vrijwillig zijn. Vergoedingen voor de tijd en eventuele (reis)onkosten die deelnemers investeren in de studie zijn in orde. **Als vergoedingen 'verleidelijk' worden, moet je de vraag stellen of deelname nog vrijwillig blijft.**

- Worden deelnemers vergoed, schat dan in of die vergoeding deelnemers al dan niet verleidt tot deelname.
- Wees extra waakzaam als je werkt met kinderen of andere doelgroepen die snel in verleiding kunnen gebracht worden.

Ook erg lage vergoedingen kunnen onethisch zijn; dan is er sprake van uitbuiting van deelnemers. Ook het niet geven van enige vergoeding kan in sommige gevallen als 'onethisch' beschouwd worden. Bijvoorbeeld: data verzamelen bij personen in chronische armoede waarbij je kostbare tijd afneemt vereist misschien wel een vergoeding.

Verzamel je data in buitenland: kijk zeker na of er lokale richtlijnen zijn die je kan volgen.

→ Denk na over deze aspecten, en licht toe hoe je met eventuele vergoedingen zal werken.

6. VERGOEDING: VERZAMEL JE CONTACTGEGEVENS VOOR DE VERGOEDING VAN DEELNEMERS ÉN KAN JE DEZE KOPPELEN AAN DE ONDERZOEKSDATA?

Voor heel wat vergoedingen aan deelnemers vraagt de financiële dienst een overzicht van identiteitsgegevens voor de boekhouding. Zelfs voor het overhandigen van een cadeaubon kan het zijn dat je identiteitsgegevens moet opvragen van elke persoon die een bond ontvangt. **Overleg met de financiële dienst vooraf** om zeker te zijn of je extra data waarmee deelnemers herkenbaar zijn zal moeten opvragen.

Als je identiteitsgegevens nodig hebt om deelnemers te vergoeden dan:

- Is hiervoor wettelijke, schriftelijke toestemming vereist volgens de AVG/GDPR-wetgeving,
- Treden er ethisch gezien pas risico's op als deze identiteitsgegevens gekoppeld (kunnen) worden aan onderzoeksdata.

EASHW adviseert daarom:

- Identiteitsgegevens nodig voor vergoedingen steeds afzonderlijk van alle andere data te bekomen en bewaren zolang dit nodig is.
- Bij een online survey: Stel een afzonderlijke survey op voor de vergoeding.

- Aan het einde van de inhoudelijke survey (waarin je de onderzoeksdata verzamelt) bedank je de deelnemer voor deelname en vermeld je iets als: *“Indien je in aanmerking wil komen voor een vergoeding, klik dan op onderstaande link om daar jouw contactgegevens in te vullen. Op deze manier worden jouw persoonsgegevens afzonderlijk bewaard en kunnen ze niet gekoppeld worden aan de data van deze vragenlijst,”*
- In de nieuwe survey vraag je niet enkel de contactgegevens maar ook schriftelijke toestemming voor het gebruik van deze gegevens (kijk even in de informed consent templates voor hoe dit moet),
- Deze gegevens bewaar je in een afzonderlijk en beveiligd bestand,
- Zodra de vergoedingen overgedragen zijn, verwijder je dit bestand.